

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๑๐๑๐/

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส19695
วันที่ : ๒5681/59
วันที่ : 08 เม.ย. 59 เวลา : 10:47

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

✓ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความเห็นชอบและลงนามพิธีสารอนุวัติข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ฉบับที่ ๗ ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. พิธีสารอนุวัติข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ฉบับที่ ๗ ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน
๓. คำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการของพิธีสารอนุวัติข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ฉบับที่ ๗
๔. ข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ฉบับที่ ๗ ของไทย
๕. คำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการของข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ฉบับที่ ๗ ของไทย
๖. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบและการลงนามในร่างพิธีสารอนุวัติข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ฉบับที่ ๗ ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๒๓ วรรคสองและสามที่กำหนดให้ต้องเสนอเรื่องนี้ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ ที่ผ่านมอาเซียนมีการเจรจาและจัดทำข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services: AFAS) มาแล้ว ๖ รอบ และสำหรับรอบที่ ๗ ได้เริ่มกระบวนการเจรจาดังแต่ปี ๒๕๕๗ จนได้ข้อยุติในช่วงต้นปี ๒๕๕๙ ทั้งนี้ ในการดำเนินการเพื่อให้ข้อผูกพันในแต่ละรอบเจรจามีผลบังคับใช้กับทุกประเทศสมาชิกอาเซียน มีความจำเป็นต้องจัดทำพิธีสารอนุวัติข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินภายใต้

/กรอบความตกลง...

กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน และตารางข้อผูกพันรายประเทศที่เป็นผลของการเจรจา ในรอบนั้นเป็นภาคผนวกแนบท้ายพิธีสารฯ โดยจะถือเป็นส่วนหนึ่งของกรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน

๑.๑.๒ อาเซียนได้เจรจาจัดทำข้อผูกพันดังกล่าวภายใต้การประชุมคณะทำงาน เปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน ซึ่งเป็นคณะทำงาน ภายใต้กรอบการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน โดยในส่วนของประเทศไทย กระทรวงการคลัง โดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมประชุมในคณะทำงานฯ โดยมีผู้แทนจากธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจ ประกันภัย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ร่วมเป็นองค์ประกอบ

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๒.๑ ขณะนี้สมาชิกอาเซียนได้สรุปผลการเจรจาจัดทำร่างพิธีสารอนุวัติข้อผูกพัน การเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ฉบับที่ ๗ ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน (Protocol to Implement the Seventh Package of Commitments on Financial Services under the ASEAN Framework Agreement on Services) และสำนักเลขาธิการอาเซียนได้กร่างพิธีสารดังกล่าว เรียบร้อยแล้ว โดยขอให้สมาชิกอาเซียนดำเนินกระบวนการภายในประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลังของสมาชิกลงนามในร่างพิธีสารฯ ในช่วงการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการ ธนาคารกลางอาเซียน+๓ ครั้งที่ ๑๙ ในวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ณ นครแฟรงก์เฟิร์ต ประเทศเยอรมนี

๑.๒.๒ ในส่วนของการจัดทำตารางข้อผูกพันฯ ฉบับที่ ๗ ของไทยซึ่งแนบท้ายร่างพิธีสารฯ กระทรวงการคลังได้หารือร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีส่วนได้ส่วนเสียภายใต้การประชุมคณะทำงาน พิจารณาการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ซึ่งในการประชุมคณะทำงานฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบร่างข้อเสนอของไทย (Thailand's Offer List) เพื่อนำมาจัดทำเป็น ตารางข้อผูกพันฯ ของไทย โดยมีสาระสำคัญเป็นการผูกพันเพิ่มเติมในสาขาย่อยประกันชีวิต (Life Insurance) และประกันวินาศภัย (Non-life Insurance) ในส่วนของข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด เฉพาะใน Mode 3 (การเข้าสู่ตลาดในรูปแบบการจัดตั้งธุรกิจ) ซึ่งเป็นการผูกพันเท่ากับกฎหมายที่บังคับใช้ในปัจจุบัน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากร่างพิธีสารฯ ฉบับที่ ๗ และตารางข้อผูกพันฯ แนบท้าย มีสาระเป็นการเปิดตลาด การค้าบริการด้านการเงินเพิ่มเติมในสาขาย่อยประกันภัย และจะเป็นส่วนหนึ่งของกรอบความตกลงว่าด้วยการค้า บริการของอาเซียน จึงเข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาที่กระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศ อย่างกว้างขวาง เนื่องจากเป็นหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการค้าเสรีตามมาตรา ๒๓ วรรคสองและสามของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ จึงจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ และอนุมัติการลงนามในร่างพิธีสารฯ และเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบร่างพิธีสารฯ ฉบับที่ ๗ และ ตารางข้อผูกพันฯ แนบท้าย เพื่อให้ประเทศไทยให้สัตยาบันและมีผลผูกพันต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้ประเทศไทยปฏิบัติตามแผนการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่กำหนดให้สมาชิก อาเซียนต้องเปิดเสรีสาขาบริการด้านการเงินอย่างก้าวหน้า และเพื่อให้ประเทศไทยสามารถลงนามในร่างพิธีสาร อนุวัติข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ฉบับที่ ๗ ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของ อาเซียนได้ในระหว่างการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน+๓ ครั้งที่ ๑๙ ในวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ณ นครแฟรงก์เฟิร์ต ประเทศเยอรมนี ตามที่สมาชิกอาเซียนได้กำหนด

๔. สารสำคัญและข้อเท็จจริง

๔.๑ ร่างพิธีสารฯ ฉบับที่ ๗ (ฉบับภาษาอังกฤษ และคำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และ ๓ ตามลำดับ) มีสาระสำคัญเช่นเดียวกับพิธีสารฯ ฉบับที่ ๖ ที่ประเทศไทย ได้ลงนามไปแล้ว กล่าวคือ เพื่อขยายความร่วมมือด้านการค้าบริการระหว่างประเทศสมาชิก โดยลดหรือยกเลิก ข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าบริการภายใต้กรอบอาเซียนให้มากกว่าที่เปิดเสรีตามกรอบองค์การการค้าโลก และประเทศสมาชิกจะให้สิทธิประโยชน์ตามตารางข้อผูกพันแก่ประเทศสมาชิกอื่น ตามหลักการให้การปฏิบัติ เยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-Favored Nation Treatment: MFN) รวมถึงการดำเนินการภายใต้ กรอบการรวมตัวภาคการธนาคารของอาเซียน (ASEAN Banking Integration Framework: ABIF) ที่ระบุให้ ประเทศสมาชิกตั้งแต่สองประเทศหรือมากกว่านั้นอาจดำเนินการเจรจาและตกลงเปิดเสรีสาขาการธนาคารของ ประเทศตน โดยแต่ละประเทศสมาชิกที่เข้าร่วมการเจรจาอาจสรุปผลการเจรจา ณ เวลาใดก็ได้

๔.๒ ร่างพิธีสารฯ และตารางข้อผูกพันฯ ในส่วนที่ไม่ใช่ข้อผูกพันจากการดำเนินการภายใต้ ABIF จะมีผลบังคับใช้ใน ๑๘๐ วันภายหลังจากวันที่ลงนาม และให้ข้อผูกพันฯ อันเกิดจากการดำเนินการภายใต้ ABIF มีผลบังคับใช้ใน ๑๘๐ วันหลังจากวันที่ได้มีหนังสือแจ้งข้อผูกพันดังกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษรต่อที่ประชุม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน ทั้งนี้ ประเทศสมาชิกจะต้องดำเนินการระบวนการภายในเพื่อให้สัตยาบัน (Ratification) หรือยอมรับ (Acceptance) พิธีสารดังกล่าว และส่งมอบสัตยาบันสารหรือสารแสดงการยอมรับ ให้เลขาธิการอาเซียนเก็บรักษา เพื่อให้พันธกรณีที่ระบุในพิธีสารฯ ที่ได้ลงนามแล้ว รวมทั้งตารางข้อผูกพันฯ มีผลผูกพันต่อไป

๔.๓ ตารางข้อผูกพันฯ ฉบับที่ ๗ ของไทยที่แนบท้ายร่างพิธีสารฯ (ฉบับภาษาอังกฤษ และ คำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ และ ๕ ตามลำดับ) มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

การปรับปรุงข้อผูกพัน

ปรับปรุงตารางข้อผูกพันในสาขาย่อยประกันชีวิตและประกันวินาศภัย ในส่วนของ ข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาด เฉพาะใน Mode 3 (การเข้าสู่ตลาดในรูปแบบการจัดตั้งธุรกิจ) โดยได้ปรับปรุงข้อผูกพัน ในเรื่องสัดส่วนผู้ถือหุ้นต่างชาติและเรื่องสัดส่วนกรรมการที่ไม่มีสัญชาติไทยให้เท่ากับกฎหมายที่บังคับใช้ ในปัจจุบัน โดยจากเดิมที่ประเทศไทยระบุให้บริษัทประกันชีวิตหรือประกันวินาศภัยต้องมีจำนวนหุ้นที่บุคคล ผู้มีสัญชาติไทยถืออยู่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕ ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมด เป็นระบุให้บริษัทประกันชีวิตหรือประกันวินาศภัย (๑) ต้องมีจำนวนหุ้นที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถืออยู่ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๗๕ ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมด และต้องมีกรรมการเป็นบุคคล ผู้มีสัญชาติไทยไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด (๒) ในกรณีที่มีเหตุสมควร คณะกรรมการกำกับ และส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) อาจอนุญาตให้บุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยถือหุ้นได้ถึงร้อยละ ๔๙ ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมด และให้มีกรรมการที่เป็นบุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ได้เกินหนึ่งในสี่ แต่ไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด (๓) ในกรณีที่บริษัทมีฐานะหรือการดำเนินการ อยู่ในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัยหรือประชาชน หรือเพื่อเสริมสร้าง ความมั่นคงของบริษัท หรือเพื่อความมั่นคงของธุรกิจประกันชีวิตหรือประกันวินาศภัย รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลังโดยคำแนะนำของ คปภ. มีอำนาจผ่อนผันให้บริษัทประกันชีวิตหรือประกันวินาศภัยมี จำนวนหุ้นหรือกรรมการแตกต่างไปจากที่กำหนดในข้อ (๒) ได้

เหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันข้อผูกพันการเข้าสู่ตลาดในรูปแบบการจัดตั้งธุรกิจสาขาย่อย ประกันชีวิตและประกันวินาศภัยของไทย ภายใต้กรอบการค้าบริการด้านการเงินของอาเซียนมีระดับการผูกพัน ต่ำกว่ากฎหมายที่บังคับใช้ในปัจจุบัน การปรับเพิ่มสัดส่วนผู้ถือหุ้นต่างชาติและเรื่องสัดส่วนกรรมการที่ไม่มี

/สัญชาติไทย...

สัญญาชาติไทยดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นการยกระดับข้อมูลพันธของไทยเพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ และ พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ประกาศใช้ และมีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๘

กล่าวโดยสรุป ข้อมูลพันธของไทยในการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินฯ รอบที่ ๗ นี้ มีขอบเขตไม่เกินกว่ากฎหมายปัจจุบันและไม่มีผลให้ต้องแก้ไขกฎหมายแต่อย่างใด

๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ได้พิจารณาร่างพิธีสารฯ และตารางข้อมูลพันธฉบับที่ ๗ ดังกล่าวแล้ว ไม่มีข้อขัดข้องกับร่างเอกสารดังกล่าว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖)

๖. ความเห็นของกระทรวงการคลัง

๖.๑ การจัดทำร่างพิธีสารอนุวัติข้อมูลพันธการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน

ฉบับที่ ๗ ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน และตารางข้อมูลพันธการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน เป็นการดำเนินการตามแผนการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่กำหนดให้สมาชิกอาเซียนต้องเปิดเสรีสำหรับสาขาบริการด้านการเงินอย่างก้าวหน้า โดยร่างพิธีสารฯ และตารางข้อมูลพันธฯ ฉบับที่ ๗ เป็นส่วนสำคัญของการส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในเชิงลึกและกว้างขวางมากขึ้นของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะเกิดจากการลดข้อจำกัดต่อผู้ให้บริการของอาเซียนในการให้บริการ และเข้ามามีการจัดตั้งกิจการในประเทศสมาชิกอื่น ซึ่งจะเป็นการเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนไทยสามารถขยายการค้าการลงทุนในสาขาบริการด้านการเงินออกไปยังประเทศอาเซียนอื่นได้สะดวกยิ่งขึ้น

๖.๒ ข้อมูลพันธตามตารางข้อมูลพันธการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ฉบับที่ ๗ เป็นการปรับปรุงข้อมูลพันธในสาขาประกันภัย เพื่อยกระดับข้อมูลพันธให้เทียบเท่ากฎหมายและแนวปฏิบัติที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน จึงไม่มีผลกระทบให้ต้องแก้ไขกฎหมายภายในด้านประกันภัย

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๗.๑ ให้ความเห็นชอบร่างพิธีสารอนุวัติข้อมูลพันธการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ฉบับที่ ๗ ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน และตารางข้อมูลพันธการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินซึ่งเป็นภาคผนวกแนบท้ายพิธีสารฯ และอนุวัติการลงนามในร่างพิธีสารฯ โดยมอบอำนาจให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนาม ทั้งนี้ หากมีการแก้ไขถ้อยคำที่ไม่ใช่สาระสำคัญ ขอให้ผู้ลงนามสามารถใช้ดุลยพินิจในเรื่องนั้น ๆ ได้ โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

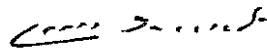
๗.๒ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนามในพิธีสารดังกล่าว

๗.๓ นำเสนอร่างพิธีสารอนุวัติข้อมูลพันธการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ฉบับที่ ๗ ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน และตารางข้อมูลพันธการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินซึ่งเป็นภาคผนวกแนบท้ายพิธีสารฯ เข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบเพื่อดำเนินการให้พิธีสารฯ มีผลผูกพันต่อไป

๗.๔ เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นชอบตามข้อ ๗.๓ แล้ว ให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการจัดทำสัตยาบันสารของพิธีสารอนุวัติข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ฉบับที่ ๗ ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน และส่งมอบให้สำนักเลขาธิการอาเซียน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
สำนักนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๖๖๓
โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๕๙